

malzeme fiyat farkı hesabının Kararname ile belirlenmiş esaslara aykırı hesaplanarak fazla ödemede

Saymanlık Adı : Ağrı Özel İdare Müdürlüğü Yılı : 2004 Dairesi : 2 İlam No : 830 Dosya No : 30075 Tutanak No : 30701 Tutanak Tarihi : 24.03.2009 Duruşma talep eden dilekçi Şevki Şahin ile Sayıştay Savcı Vekilinin sözlü açıklamalarının dinlenilmesinden ve dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü: 1- 830 sayılı ilamın 1. maddesi ile; Ağrı Aşağıküpüran 16 Derslikli İlköğretim Okulu İnşaatı işinde, malzeme fiyat farkı hesabının Kararname ile belirlenmiş esaslara aykırı hesaplanarak fazla ödemede bulunduğu gerekçesiyle, 67.608.250.000 liraya tazmin hükmü verilmiştir. Dilekçi dilekçesinde; Ağrı Aşağıküpüran 16 Derslikli İlköğretim Okulu İnşaatı işinde, 2001/2862 Sayılı Fiyat Farkı Kararnamesine aykırı ödeme yapıldığı hususunda savunmalarının istendiğini, yargılama sonucunda açıklamalarının yeterince irdelenmeyerek tazmin hükmolunduğunu, tazmin hükmünün aşağıda belirtilen nedenlerle hukuka ve hakkaniyete aykırı olduğunu; 1- Söz konusu Fiyat farkı kararnamesinin 2001 yılının başından sonuna kadar uygulandığını, kendisinin Ağrı Özel İdare Müdürlüğüne 30.09.2003 tarihinde atandığını, 2001 yılında sayman olarak görevli olmaması nedeniyle fazla ödemedenden sorumlu tutulmamasının gerektiğini, Daire kararında fazla ödemenin görev süresinde düzenlenen kesin hakediş ile yenilendiğinden söz edildiğini, söz konusu işin kesin hakedişinin yönetim döneminde düzenlenmediğini, daha sonra sulhname ile birlikte düzenlendiğini, bundan dolayı fazla ödemenin görev yaptığı döneme denk gelmediğini, 2- Kesin hakedişin düzenlenmesi esnasında, EK-3'de sunulan proje dahili ve proje dışı bazı imalatların, ödenek yokluğundan dolayı yükleniciye

ödenmediğini, yüklenici İle EK-4'de sunulan sulhname düzenlenerek yüklenicinin fazla imalata ilişkin taleplerinin engellendiğini, sulhname taraflar arasında hak talep etme yetkisini kaldırdığından, aynı iş kapsamında müteahhide yapılan ödemeyi de idarenin geri talep etme yetkisinin ortadan kalkması gerektiğini, fazla ödemenin olduğu kabul edilse dahi, sulhname gereğince yükleniciye ödenmeyen 79.897.992.178.-TL göz önünde bulundurulduğunda yükleniciye herhangi bir fazla ödeme yapılmadığının görüldüğünü, Daire kararında hak kaybını önleyecek bir sulhnamenin mümkün olmadığı iddia edilmekte ise de, söz konusu uygulamanın gerek Borçlar Kanununu ve gerekse Türk Ticaret Kanununu hükümleri göz önünde bulundurularak düzenlendiğini ve hukuka aykırılık bulunmadığını, 3- Tazmin hükmünde, baz indeksin hatalı alındığı varsayımından hareketle hesaplama yapıldığını, söz konusu birim fiyatlar 2000 yılının sonunda hazırlanan birim fiyatlar olduğundan baz fiyat olarak da bu fiyatların alınmasının hakkaniyet gereği olduğunu, Kararnamenin resmi gazetede yayımlanma tarihi ile ihale tarihinin birbirine çok yakın olduğunu, Resmi gazetenin o günkü şartlarda Ağrı iline ulaşması en az beş altı gün sürdüğünden, bu tarih içinde fiyat farkı kararnamesine muttali olarak ihale dokümanı ve teklifinin hazırlanmasının yükleniciler açısından mümkün olmadığını, 4- Sayman olarak hesabını tam ve noksansız olarak. Nisan 2005 ayında Sayıştay Başkanlığına teslim ettiğini, 832 Sayılı Sayıştay Kanunu gereğince hesap yargılama zamanaşımı 2 yıl olduğundan, en geç 2007 yılının nisan ayında hesabın zamanaşımına uğraması gerekmekte iken, hesap 30.10.2007 tarihinde yargılanmış, dolayısıyla da zamanaşımının dolmuş bulunduğunu, Belirterek, 830 sayılı ilamın 1. maddesi ile verilen tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmiştir. Dilekçi hesabın zamanaşımına uğramış olduğunu iddia etmekte ise de, idare hesabının noksansız olarak teslim alındığı, yani kesin hesap cetvellerinin İl Genel Meclisinde tasdik edilip Sayıştay Başkanlığına teslim edildiği tarih 13 Aralık 2005'tir. Harcama belgeleri 21 Nisan 2005 tarihinde teslim edilmiştir. Hesabın yargılanması 13 Aralık 2007'den önce, 30 Ekim 2007 tarihinde

tamamlanmış olduğundan, hesabın zamanaşımına uğraması söz konusu değildir. Dilekçi ayrıca tazmin hükmedilen ödemelerin görev döneminden önce düzenlenmiş olan hakedişlere ait olduğu için sorumlu tutulmaması gerektiğini iddia etmekte ise de, fazla ödemelerin hesaplandığı kesin hakedişlerin bağlı olduğu verile emrinde sayman olarak imzası bulunmaktadır. Kesin hakediş yapılan işe ait kesinleşmiş rakamlara göre, yükleniciye yapılan son ödemedir. Bağlı olduğu verile emrinde imzası bulunan sorumluların, kesin hakedişteki eksikliklerden sorumlu tutulmaları mevzuat gereğidir. 13181 sayılı Fiyat Farkı Kararnamesinde değişiklik yapan 2001/2862 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 3. Maddesi: "Aynı Esasların 3 üncü maddesine, bu Esasların yürürlüğe girmesinden önce devam etmekte olan işler ile 2001 yılı içerisinde ihale edilecek işlere 01.03.2001 – 31.12.2001 tarihleri arasında uygulanmak üzere aşağıdaki geçici bentler eklenmiştir. "z/2) Parametreye esas başlangıç ayı; bu Esasların yürürlüğe girdiği tarihten önce ihalesi yapılmış (son teklifleri alınmış) işler dahil devam eden işlerde 2000 yılı aralık ayını, bu Esasların yürürlüğe girmesinden sonra ihale edilecek işlerde ise ihale tarihinin (son tekliflerin verildiği tarihin) içinde bulunduğu ayı, z/3) Parametreye uygun uygulama ayı; bu Esaslara göre hazırlanmış onaylı iş programına uygun olarak her ay yapılan iş kalemleri dikkate alınarak hakediş düzenleme tarihinin içinde bulunduğu aydan bir önceki ayı," denilmektedir. Kararnameye göre; bu Esasların yürürlüğe girdiği 18.08.2001 tarihinden sonra ihale edilen işlerde başlangıç ayı olarak ihalenin yapıldığı ayda geçerli olan indekslerin, uygulama ayı indeksi olarak da hak edişlerin tanzim edildiği aydan bir önceki aydaki geçerli olan indekslerin esas alınması gerekmektedir. Tazmine esas uygulamada başlangıç ayı olarak Esasların yayımından önce ihale edilip devam eden işlere ait olan 2000 yılı Aralık ayı indeksi esas alınmıştır. Söz konusu iş Esasların yayımından sonra ihale edilmiştir. Dilekçi bu hususun, Esasların yayım tarihi ile ihale tarihinin birbirine yakın olması nedeniyle hakkaniyete uygun olduğunu iddia etmektedir. Oysa usulüne uygun olarak yürürlüğe girmiş bir

mevzuat hükmü bulunmakta ve son derece açık olan hükümleri herkesi bağlamaktadır. Fiyat farkı hesabının 2862 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenmiş olan Esaslara göre yapılması ve yükleniciye ödenmesi gerekmektedir. Dilekçi, fazla ödeme doğru kabul edilse bile, idare ile yüklenici arasında düzenlenmiş olan sulhname gereğince yükleniciye ödenmeyen 79.897.992.178.-TL göz önünde bulundurulduğunda, yükleniciye herhangi bir fazla ödeme yapılmadığının görüldüğünü de iddia etmektedir. Adı geçen iş için düzenlenen sulhnamede; %30 dışı yapılan işlerin ve bunlara ait fiyat farklarının toplamının 113.008.077.000- lira olduğu, bu tutarın ek sözleşmenin imzalanmasını takiben yükleniciye ödeneceği ve yüklenicinin bu anlaşma ile idareyi ibra etmiş olduğundan bu inşaatla ilgili başka bir talepte bulunmayacağı hükümleri bulunmaktadır. Bu hükümler değerlendirildiğinde, yüklenicinin yaptığı imalatlar karşılığında feragat ettiği bir tutar bulunmamaktadır. Ayrıca sulhnamenin taraflar arasındaki borç alacak ilişkisini sonlandırdığı şeklindeki iddiaları da yerinde değildir. Çünkü sulhnamede sadece yüklenicinin idareden bu işle ilgili bir talepte bulunmayacağı kayıtlı bulunmaktadır. Açıklanan gerekçelerle 830 sayılı ilamın 1. maddesi ile verilen ve mevzuata uygun olan tazmin hükmünün TASFİKİNE, 2- 830 sayılı ilamın 2. maddesi ile; Tutak Dorukdibi 16 Derslikli İlköğretim Okulu İnşaatı işinde, malzeme fiyat farkı hesabının Kararname ile belirlenmiş esaslara aykırı hesaplanarak fazla ödemede bulunduğu gerekçesiyle 56.972.750.000 liraya tazmin hükmü verilmiştir. İşbu tutanağın 1. maddesinde açıklanan gerekçelerle 830 sayılı ilamın 2. maddesi ile verilen tazmin hükmünün TASFİKİNE, 3- Dilekçi 09 Nisan 2008 tarihinde Sayıştay kayıtlarına intikal eden ilk temyiz dilekçesinde 830 sayılı ilamın 1. ve 2. maddelerine itirazda bulunmuş, ilamın 3. maddesine ilişkin herhangi bir itirazı olmamıştır. Dilekçi savcılık karşılığının kendisine tebliğ edilmesine karşılık gönderdiği 25 Kasım 2008 tarihinde Sayıştay kayıtlarına intikal eden ikinci temyiz dilekçesinin giriş bölümünde, ilamın 3. maddesini zikretmiş, dilekçe içeriğinde herhangi bir itirazda

bulunmamıştır. 830 Sayılı ilam dilekçiyeye 10.03.2008 tarihinde tebliğ edilmiş olup, bu tarihe nazaran 832 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin son fıkrasında yazılı 90 günlük temyiz süresi 10.06.2008 tarihinde sona ermiş bulunduğu halde, dilekçinin bu tarihten sonra 25.11.2008 tarihinde Sayıştay kayıtlarına intikal eden bu madde ile ilgili talebinin süre aşımı yönünden REDDİNE, 4- Dilekçi 09 Nisan 2008 tarihinde Sayıştay kayıtlarına intikal eden ilk temyiz dilekçesinde 830 sayılı ilamın 1. ve 2. maddelerine itirazda bulunmuş, ilamın 4. maddesine ilişkin herhangi bir itirazı olmamıştır. Dilekçi savcılık karşılmasının kendisine tebliğ edilmesine karşılık gönderdiği 25 Kasım 2008 tarihinde Sayıştay kayıtlarına intikal eden ikinci temyiz dilekçesinin giriş bölümünde, ilamın 4. maddesini zikretmiş, dilekçe içeriğinde herhangi bir itirazda bulunmamıştır. 830 Sayılı ilam dilekçiyeye 10.03.2008 tarihinde tebliğ edilmiş olup, bu tarihe nazaran 832 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin son fıkrasında yazılı 90 günlük temyiz süresi 10.06.2008 tarihinde sona ermiş bulunduğu halde, dilekçinin bu tarihten sonra 25.11.2008 tarihinde Sayıştay kayıtlarına intikal eden bu madde ile ilgili talebinin süre aşımı yönünden REDDİNE, Karar verildiği 24.03.2009 tarih ve 30701 sayılı tutanakta yazılı olmakla iş bu ilâm tanzim kılındı.]]>